

Zaorálek: Kvůli českým korunám máme nejdražší potraviny

Popis

Lubomír Zaorálek není žádný nováček tvářící českou politiku. Byl předsedou Sněmovny, dvakrát ministrem, se sociálně demokratií svěřeno pojištění takticky takticky let a ta po něm opakovaně sahá ve chvíli, kdy se snaží prolomit nepřekonatelné volební preference a úspěšně.

Postupovala tak v roce 2017, kdy z něj udělala superlidra pro sněmovní volby. Dnes chce, aby ji vytáhl zpět do europarlamentu, která by socialisté museli v roce 2019 po volebním fiasku opustit. Snažím se dohnat čas, který jsme zmeškali, a v rozhovoru pro Seznam Zprávy ke svému kandidatuře za stranu, která je momentálně v průzkumech veřejného mínění pod hranicí volitelnosti.

Co je tím vzkazem pro voliče, kteří do Evropského parlamentu kandiduje za SOCDEM právě Lubomír Zaorálek?

Vzkazem má být to, co říkám. Důvodem, proč kandiduji, je bych rád otevřel tématu, která mi ve veřejném prostoru chybí. Dost jsem se zabýval zahraniční politikou a Evropou, abych dokázal odhadnout, co se děje v Evropě dále. Připadá mi, že i z Evropy by se dalo pomoci tomu, co dnes trápí českou republiku, a přijde mi, že se o to nikdo nesnaží.

Myslela jsem to spíše tak, že sociálně demokracie prochází krizí, snaží se o restart a do Evropského parlamentu posílá své politické matadora. Na jakém voliče cílíte?

Všude najdu lidi, kteří si říkají, jak je to možné, že se mi za poslední dva tři roky stále zhoršují schopnosti vyjít s penězi. Jak je možné, že se mi stále háří nakupuje v obchodě? Jak je možné, že mi zase přibývá rok o 7 % porostou ceny? Jak je možné, že mi ministr zemědělství řekne akorát to, že je zklamán a že všechny věci budou ceny snižovat?

Já nejsem schopen aspoň do parlamentních voleb vyměnit vídu, to je věc demokratického procesu. Je ale třeba, aby lidé věděli, že tohle nemají volit př-

ÁřtĚ. TeĚ jsou evropskĚ volby a jĚ jsem pĚipraven toto zaĚt mĚnit v EvropĚ, protoĚ sociĚlnĚ demokracie je strana, kterĚ tohle cĚtĚ jako problĚm.

Co chcete v europarlamentu dĚlat?

Skrz to, co nabĚzĚ Evropa, hledat zpĚ sob, jak pomoci lidem, kteĚ pĚ pomoc potĚebujĚ, a hledat dohodu na tom, Ě je tĚeba EvropĚ vrĚtit to, Ěmu jsme Ěkali konvergenĚnĚ proces.

Vstoupili jsme do Evropy v roce 2004 a oĚekĚvali jsme, Ě vĚsledkem naĚeho pobĚvĚnĚ bude, Ě probĚhne i nĚjakĚ sociĚlnĚ integrace, a to se bohuĚel nedĚje. Ztratilo se nĚco, proĚ jsme do Evropy chtĚli, a pĚvĚ to nakonec ohroĚuje Evropskou unii jako celek. Tohle mĚ Ě vĚst k jeĚ fragmentarizaci, a dokonce dezintegraci.

V tĚhle zemi se neustĚle skloĚuje, Ě z nĚ jen tak odplouvĚ 400 miliard do zahraniĚ v dividendĚch zahraniĚnĚm firmĚm. Zemi to pĚipravuje o prostĚedky na oblasti, kde je nalĚhavĚ potĚebuje. PĚipadĚ mi neuvĚĚitelnĚ, Ě nĚm to nevadĚ Ě to nikdo nezvedĚ jako tĚma a Ě nikdo neĚkĚ, Ě je dokonce Ěkolem pro Evropu, aby tohle zmĚnila. Ě to je v jeĚm zĚjmu.

To znamenĚ zmĚnit pravidla v oblasti pravidel trhu, evropskĚ legislativy, rozpoĚtovĚ vĚci.

PotĚebujeme vĚbec Evropu?

Jsem dlouhodobĚ pĚesvĚdĚn, Ě pokud by neexistovala nĚjakĚ evropskĚ struktura nebo instituce, kterĚch bychom byli Ěleny, nebyli bychom schopni jako stĚt vĚbec obstĚt, a nevĚm, proĚ bych to mĚ pĚehodnocovat. VychĚzĚ to z naĚĚ historickĚ zkuĚenosti.

Pokud nebude existovat evropskĚ struktura, kterĚ nĚm umoĚĚuje komunikovat, obchodovat, stĚkat se spolu, vytvĚĚt spoleĚnĚ politiky, tak nevidĚm zajiĚtĚnou existenci do budoucna. 20. stoletĚ ukĚzalo, Ě jsme se v tom vĚdycky ztratili.

Proto bychom se mĚli zajĚmat o to, aby celĚ systĚm fungoval. A mĚli bychom se

starat, aby občané věděli, proč Evropskou unii mají. A aby věděli, že odpovídají na jejich potřeby.

Musíme se bavit o věcech, které způsobují, že lidem Evropské unie nedává smysl, že nemají dojem, že by jim doručovala, co potřebují, a vlastně se s ná neidentifikují.

Pomohla by uhlíková daň

Co by podle vás měla Evropská unie dělat?

Pomáhat prosperitě, bezpečnosti.

Jenže to jsou velice obecná slova a každému si pod tím může představit něco jiného.

Já je interpretuji poměrně konkrétně. Nevím, proč přesně vymyslela Evropa emisní povolenky. Bylo by možné, kdyby vymyslela uhlíkovou daň, protože emisní povolenky mají tu nevýhodu, že se stávají předmětem spekulace a je to velice netransparentní.

Když už existují, tak mi připadá logické, co navrhovali demokraté v americkém Kongresu. Přikali tomu uhlíková dividenda: Stáť zaskávat úřadům prostědky a věznamená; příst z nich se vrací domácnostem, které trpí zvýšenými náklady cen energií. Ten návrh mi připadá velice rozumný. Proč nemůže fungovat u nás? Jak to, že slyším, že to prostě není možné?

To neudělá; jeden poslanec.

Věm, že to neudělám; páč jsem poslanec, ale princip musíme prosazovat. Protože pak nevím, k čemu Evropský parlament jinak je, pokud se nezvedají tato témata. Páče nemůžeme mít projekt, ve kterém se ukazuje, že stádně táčda ho platí a nákteč na nám nehorázně vydělávají.

V Evropě máme začít zvedat témata a snažit se změnit parametry a poměry tak, aby se pomohlo běžným občanům.

Zaplaťpánbůh máim tam celou řadu páčitel - páčedevčím tedy v sociálně demokracii -, kteří souhlasí s tím, že kdy se tohle nezmění, bude to Evropu rozbít. Německí sociálně demokracie má jako hlavní cíl sociálně spravedlnost v Evropě jako celku.

Jaké místo má Česko ve světě?

Souhlasí; vláda se snaží změnu vyjednat tak, aby mohla z peněz z emisí povolenek dotovat cenu energie, ale nepodařilo se jí to.

Já nepůjčím argument, že to nejde. Česká vláda je odpovědná za to, jak to vypadá. Pápadá mi komická, že vlastní včichni premiři - pan Babiš a pan Fiala - podepsali Fit for 55. Souhlasili s tím, jak to dnes vypadá, a jejich lidé, ať pan Vondra, nebo pan Dostál, povedou s tímto podepsanými texty včlku a budou se od toho distancovat. Páče včichni včdč, že zelená transformace je proces, který bude probáhat i bez ohledu na Evropu, protože dneska je to i čína, která si uvědomuje, že jí dčsledky klimatické změny ovlivňují.

Když jezdím na debaty s veřejnost, tak to je to, co ji zajímá. Zajímá je, jaké místo máme na světě, jako Evropa, jako Česko, a co v nám máme dčlat. Pochopit to, jak se svět změnil a že se v něm změnila naše role, a porozumět tomu. To je dokonce česka jako člena Evropské unie, aby se Evropa začala podle toho chovat.

My se v současnosti navč nacházíme v situaci, kdy se bude rozhodovat o tom, jestli zčtra budeme, nebo nebudeme mít na světě včivobyt, protože svět kolem nás

procházející transformací.

Vymezujete se vůči Fialově vládě, zřívající tu májete silnou konkurenci a myslíte hnutí ANO Andreje Babiše. Jak v tomto souboji uspějete?

Co říkám já, nikdo druhý říkat nebude. Je jedno, jestli je to ODS, anebo Andrej Babiš. To jsou ti, kteří rukou společnou a nerozdělnou zrušili superhrubou mzdu.

A vy jste byli s Andrejem Babišem ve vládě a zůstali v ní.

A to byla možná jediná chyba. Byl jsem stoupenec, abychom z ní odešli, protože to bylo za hranou, co jsme měli akceptovat. Proti byly námitky, že nedokážeme věci a podobně.

Teď ale nikdo není schopen opakovat, co říkám já. Ani Andrej Babiš, ani ODS není schopný například jít proti bankám, protože všichni s nimi mají společný zájem. Věci, o kterých mluvím a které chceme změnit, nikdo druhý kupodivu změnit nechce, protože jim to vyhovuje.

Ani Petr Fiala, ani Andrej Babiš, nikdo z nich nemá ochotu říci, že česká národní banka není žádná česká zájmy, že česká koruna dneska bohužel neslouží k obhajobě české pozice. Naopak její netransparentní ceny jsou bohužel tak zášobeny českou korunou. Je to zvrácené. Co mělo být obhajobou české pozice na trhu, se stalo naopak nástrojem, skrz který se dotýká zahraniční banky.

A nikdo z nich, ani ODS, ani Babiš, není ochoten říci, že to vytváří prostor, abychom tady měli nesnesitelné ceny potravin. Řekni se, že nemáme jít do eura, protože by stouply ceny potravin. Tomu se dneska smějí. Podívejte se, kde ceny potravin jsou. Tranzice bych se teď zrovna nebál, vždyť už máme nejvyšší ceny ze všech.

Euro by potraviny nezdražilo

Řekněte, že máme mít euro?

Horovat pro přijetí eura je úplně marné, protože tady je dostatek stran, které to spolehlivě v politice zablokují. Proti euru jsou tady úplně všichni. Jenom poukazují na to, že klamou, když tvrdí, že nám to pomohá, je to naopak.

Za pomoci české koruny máme nejvyšší ceny potravin. Euro nám v tom nemůže uškodit, kdybychom ho přijali.

Jak je možné, že SOCDEM je stále pod pěti procenty?

Měli jsme rychleji reagovat. Když se sestavoval program Sobotkovy vlády, chtěli jsme změnit daňový systém. Babiš nám řekl, že v ústředním pád nikdy nesáhne na banky. Sice jsme prosadili 70 až 80 procent svého programu, ale tady jsme bohužel narazili. A už jsme neměli opakovat pokus jít s ním znovu do vlády, protože už jsme měli vědět, že dále se s ním nedostaneme. Nechci být alibista, ale já jsem tehdy bojoval, abychom šli do opozice.

Bylo to vada rozhodnutí a měli jsme už tehdy budovat alternativu, o které dnes mluvíme. Nemáme cenu, abych se z toho vyvíjel, byl jsem toho nakonec součástí a nesu za to odpovědnost také. Tohle jsme prověřili a platíme za to. Snažím se dohnat čas, který jsme zmeškali.

Ale řekněte, že tu máme âdekadentní vládu, lidé chudnou, ale nejdou vzhůru, ale k Babišovi. Jak si to vysvětlujete?

Protože jsme nepředstavili alternativu, bohužel. Snažím se o to a budu se o to snažit. Udělám pro to všechno a pokusím se dohnat čas. Nemáme ho mnoho. To nejsou jenom jedny volby, před námi jsou troje a budu se snažit, abych řekl, že jsme tady znovu, jako jsme tady byli vždycky.

Když zkrachovala pravicová vláda v minulosti, byla tady sociálně demokracie, která nabídla alternativu. Dnes ji musíme nabídnout znovu, vlastní už potěší. Stráň nám mrzá, že nejsme v Parlamentu, abychom to tam řekli, ale budeme hledat všechny způsoby, abychom šli, že je jiná cesta a s tou myslíme.

A kolik vijm dají v Lidov©m dom na kampaň peněz?

Osm milionů.

Lubomr Zaorálek

- Narozen 6. z 1956 v Ostravě
- Po kole pracoval v eskoslovensk televizi v Ostravě jako dramaturg
- Spoluzakladatel Občanského fra v Ostravě
- V roce 1994 vstoupil do ČSSD
- 20022006 předseda Poslaneck sněmovny
- 20102013 1. mstopedseda Sněmovny
- 20142017 ministr zahrani v Sobotkov vládě
- 20192021 ministr kultury v Babiov vládě

Rozhovor byl zveřejněn na serveru Seznam Zprávy 17. 12. 2023

Datum vytvoen

17.12.2023